

Č. jednací: MmP 31134/2020
Č. spisu: SZ_MMP 31134/2020
Počet listů: 5
Počet příloh: 0

Vyřizuje: Bc. Zdeněk Tobiáš
Telefon: 466 859 724
Email: zdenek.tobias@mmp.cz

Datum: 5. 5. 2020

Pardubický kraj
Ing. Miroslav Vohlídal
Odbor majetkový, stavebního řádu a investic
Komenského náměstí 125
532 11 PARDUBICE

Žadatel:

- Pardubický kraj, IČ: 70892822, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, zast. na zákl. pověření Ing. Miroslavem Vohlídaem, vedoucím Odboru majetkového, stavebního řádu a investic, Krajského úřadu Pardubického kraje

Závazné stanovisko dotčeného orgánu státní památkové péče k obnově uliční fasády včetně klempířských prvků a repase okenních výplní nemovité kulturní památky, administrativní budovy čp. 12 na náměstí Republiky v Pardubicích na území Městské památkové rezervace Pardubice.

Magistrát města Pardubic, odbor správních agend, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče (dále jen dotčený orgán), k žádosti podané vlastníkem dotčeného pozemku a stavby na něm, Pardubického kraje se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, zastoupeného na základě pověření Ing. Miroslavem Vohlídaem, vedoucím Odboru majetkového, stavebního řádu a investic, Krajského úřadu Pardubického kraje, se sídlem Komenského 125, Pardubice, ze dne 19. 3. 2020, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), o vydání závazného stanoviska k **obnově uliční fasády včetně klempířských prvků a repase okenních výplní nemovité kulturní památky, administrativní budovy čp. 12 na náměstí Republiky v Pardubicích**, zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen ÚSKP ČR) pod rejstřík. č. 35844/6-4627, na pozemku označeném jako st. parc. č. 2207/1 v kat. území Pardubice, na území Městské památkové rezervace Pardubice (dále jen MPR Pardubice). K žádosti dotčený orgán ve smyslu ust. § 29 odst. 2 písm. b) památkového zákona a ust. § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), vydává toto

závazné stanovisko.

Dotčený orgán podle ust. § 14 odst. 3 památkového zákona považuje obnovu uliční fasády, kromě soklové kamenné partie, včetně klempířských prvků a repasi okenních výplní nemovité kulturní památky, administrativní budovy čp. 12 na náměstí Republiky v Pardubicích, zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 35844/6-4627, na pozemku označeném jako st. parc. č. 2207/1 v kat. území Pardubice, na území MPR Pardubice, spočívající v demontáži keramických obkladů, lokální opravě fasád, provedení nových dilatačních spár, repasi okenních výplní a vstupních dveří a vrat, obnovu klempířských prvků, podle předložené revidované dokumentace pod názvem stavby „Pardubice, nám. Republiky 12, oprava fasády budovy B KÚ Pardubic. kraje“ vypracované INRECO, s.r.o., v 03/2020 ve stupni DSP+DPS, z hlediska státní památkové péče za **přípustnou při dodržení těchto podmínek:**

- Veškeré keramické obklady budou opatrně sejmuty a odborně očištěny (proti poškození např. mírnou tlakovou vodou), aby mohly být opětovně osazeny (původní barevné „chaotické“ osazení obkladů je nutné řádně zdokumentovat, aby při jejich opětovném osazení nedocházelo k tvorbě vzorů). Nepoužité keramické původní obklady budou uloženy v depozitu pro případné drobné budoucí opravy. Spáry obkladů budou provedeny v obdobné hmotě a barevnosti, jako je stávající.
- Nové keramické obklady budou plně respektovat materiálové řešení včetně způsobu barevnosti, tvaru a rozměrů.
- Navržená vodorovná dilatační spára v obkladové části fasády bude max. o 2 mm širší než obkladová spára se stejnou barevností jako spáry obkladové.
- Opravu podkladů obkladů je nutné provést vápennou nastavenou omítkou při zachování shodného prolomení plochy fasády.
- Uvolněné vápenné štukové omítky, především na ploše a korunní římsě, budou klasicky tradičně opraveny vápennou štukovou omítkou při dodržení ostrých profilací původního řešení aktivních prvků podle šablony.
- Při opravě omítkových podhledů v portiku je nutné vyřešit zaizolování dešťového svodu.
- Fasádní nátěr bude difúzní – paropropustný, nejlépe ve vápenném systému s příměsí disperzní emulze v pojivu do 3 %, eventuálně v systému silikátovém, na podkladě chemického rozboru stávajícího nátěru, v barevnosti jako je stávající (při odstranění veškerého nátěru není chemický rozbor nutný). Navržená hydrofobizace v pásech nad římsami a parapety se nedoporučuje kvůli nízké paropropustnosti, lze ji však realizovat za předpokladu stejné optické reflexi dotčených pásů oproti okolní omítkce.
- Původní osvětlovací tělesa sejmutá z podhledu portiku u vstupu (jihozápadní nároží) budou řádně uložena, odborně ošetřena a opětovně osazena na své místo.
- Doporučuje se opětovně zvážit navrženou četnost řízených dilatačních spár u betonových říms.
- Repase okenních výplní v kovových rámech (vstupní hala jihozápadní nároží) bude věnována max. pozornost uchování původního zasklení strukturovaným sklem.
- Původní dřevěná špaletová okna budou odborně klasicky repasována s eventuální náhradou dožilých prvků dle původního řešení včetně dodržení profilací.
- U oken s chybějící okapnicí bude tato doplněna dle původního řešení – tedy okapnice dřevěná. Ve styku křídel s rámem bude doplněno těsnění.
- Po nutném dotmelení a citlivém přebroušení bude obnoven stávající nátěr (původně barva olejová nebo olejovo-fermežová).
- Poškozené původní kování (kličky, zarážky atd.) bude odborně opraveno jako součást památky.
- Veškeré prvky a součásti fasády (kamenné prvky, vchodové dveře hlavního vstupu a bočního

vstupu, vrata do průjezdu atd.) budou řádně zakryty po celou dobu stavebních a udržovacích prací, aby nedošlo k jejich poškození či znečištění.

- Odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky vykonává dle ust. § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích (dále jen NPÚP), který je oprávněn při realizaci uplatňovat náměty a připomínky ke zvýšení kvality prováděných prací. S příslušným pracovníkem NPÚP musí být konzultován postup prací a včas projednány veškeré odborné a problémové záležitosti. Za tímto účelem budou svolávány pravidelné kontrolní dny, a to jak před zahájením stavby, tak v průběhu realizace záměru.

Odůvodnění:

Magistrát města Pardubic, odbor správních agend, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče, projednal žádost vlastníka dotčené nemovitosti podanou dne 19. 3. 2020 o vydání závazného stanoviska k obnově uliční fasády včetně klempířských prvků a repase okenních výplní nemovité kulturní památky, administrativní budovy čp. 12 na náměstí Republiky v Pardubicích, zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 35844/6-4627, na pozemku označeném jako st. parc. č. 2207/1 v kat. území Pardubice, na území MPR Pardubice. Žádost je doložena vlastnickým dokladem – informativním výpisem z katastru nemovitostí, kopií katastrální mapy, pověřením vlastníka a dokumentací pod názvem „Pardubice, nám. Republiky 12, oprava fasády budovy B KÚ Pardubic. kraje“ vypracované INRECO, s.r.o., v 03/2020 ve stupni DSP+DPS.

Ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu se dotčený orgán zabýval předloženou žádostí, jejím obsahem a podklady, tj. především z přiloženého záměru, kontroly na místě samém, vyhodnotil stávající stav, věc zvážil a hodnotil podklady a skutečný stav věci, o kterém nejsou pochybnosti, a dospěl k názoru, že požadovaný záměr stavebních úprav nemovité kulturní památky umístěné v samém centru území MPR Pardubice, lze z hlediska státní památkové péče přivítat. K závěru vyřčeného ve výrokové části vedly dotčený orgán následující okolnosti, úvahy a skutečnosti.

Požadovaný záměr má být realizován na nemovité kulturní památce zapsané v ÚSKP ČR, proto podléhá vydání závazného stanoviska podle ust. § 14 odst. 1 památkového zákona.

Po základním posouzení předmětného záměru dotčený orgán hodnotil věc z pohledu stavebního práva, tj. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen stavební zákon), a dospěl k závěru, že **rozhodovací pravomoc v oblasti ohlašování stavebních úprav a udržovacích prací na kulturní památce přísluší stavebnímu úřadu**, proto podle ust. § 44a památkového zákona není toto závazné stanovisko samostatným rozhodnutím ve správním řízení, ale úkonem učiněným dotčeným orgánem k tomuto řízení. K věci dotčený orgán dodává, že není kompetentní k výkladu stavebního práva.

Jelikož se záměr dotýká nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR situované na území MPR Pardubice, dotčený orgán si po předběžném přezkoumání žádosti a jejích příloh vyžádal písemností ze dne 20. 3. 2020 písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, jíž je NPÚP. NPÚP vydal ve věci písemné vyjádření čj. NPÚ-361/23474/2020/Pan ze dne 30. 3. 2020, doručené dotčenému

orgánu dne 1. 4. 2020, o které se dotčený orgán ve smyslu ust. § 29 odst. 3 památkového zákona při vyhotovení závazného stanoviska opřel. NPÚP ve svém vyjádření mj. uvádí (citace v kurzívě): „**Předmět žádosti:**

Oprava uliční fasády, oprava klempířských prvků, repase okenních výplní.

Příloha žádosti:

Dokumentace pro stavební povolení Pardubice, nám. Republiky 12, oprava fasády budovy „B“ kú Pardubic. Kraje, vypracoval ing. Petr Rohlíček, 03/2020.

Popis zamýšlených prací:

Obnova – oprava fasád bude spočívat v cca 30% otlučení stávajících dvouvrstvých štukových hladkých nesoudržných omítek z cihelného zdiva a jejich opětovném provedení. Omítky na betonových prvcích – římsy a překlady, budou odstraněny kompletně a opětovně provedeny. Původní keramický obklad fasád je z 80 % - 90 % odloučený. Původní obklad musí být citlivě snesen z důvodu max. míry opětovného použití (nikoliv otlučení). Původní obklad bude po očištění maltovin z rubu a styku spár vytříděn a pravděpodobně použit na západní fasádu, kterou by tento původní obklad mohl pokrýt. Ostatní plochy fasády budou obloženy kopií obkladu, tedy shodných pásků a tvarovek.

Původní cenné okenní výplně budou repasovány a ponechány – součást historické podstaty památky. Netýká se to plastových výplní 1. PP.

U betonových říms fasád budou provedeny řízené dilatační spáry ve vzdálenosti max. 6 m od sebe. Tyto řízené dilatační spáry chápeme jako technickou potřebnost, aby nedocházelo jako u přirozeně vytvořených dilatačních spár vlivem roztažnosti k drcení okolního betonu a omítek a následnému opadávání (viz stávající stav).

Řízené dilatační spáry vzdálené od sebe do 6 metrů se pohledově uplatní a nebudou estetickým přínosem.

Ošetření kamenických prvků: *Sokl ze žulových kvádrů a desek, ozdobný pásový vlys nad jižním vstupem, ostění jižního vstupu, ostění průjezdu do dvora, sloupy portiku hlavního vstupu (jihozápadní nároží) včetně stupňů a dlažby bude probíhat v režimu restaurování a bude na tyto práce vydáno samostatné odborné vyjádření.*

Charakteristika věci:

Oprava fasády, vč. okenních výplní. Odstranění havarijního stavu a bezpečnostních rizik pro kolemjdoucí chodce z důvodu opadávání omítkových krust a nebezpečí masivního zřícení odloučeného keramického obkladu.

Současný stav poznání dotčených kulturně historických hodnot:

Architektonicky kvalitní, náročně situovaný objekt je od významného českého architekta Ladislava Machoně z roku 1926. Objekt prošel částečnou obnovou v 90. letech 20. století. Velikost objektu je zmírněna hmotovým rozehráním a ztvárněním fasád s převládající výraznou horizontálou říms a soklové partie. Pro vyváženost jsou naopak plochy pojednané v keramickém obkladu rytmizovány svisle s konkávním zvlněním jednotlivých polí vymezených svislicemi z keramických tvarovek.

Objekt je ukázkou Machoněva umu svým zvládnutím prostoru a reakcí na okolní zástavbu. Hmotový věžicový akcent je ustoupen k východu a hmota k jihozápadnímu nároží sestupuje, aby zde výškově umožnila odpovídající vyznění a svébytnost starší budově Bašánkova divadla. Vzhledem k vysoké architektonické kvalitě objektu je nutno veškeré práce provádět s náležitou odpovědností, erudicí a pokorou.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudovaných podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany uvedených kulturně-historických hodnot za těchto podmínek:

- ještě jednou zvážít navrženou četnost řízených dilatačních spár u betonových říms,
- provedení navržené hydrofobizace v pásech nad římsami a parapety je možné, pokud tento krok nepřinese jinou optickou reflexi dotčených pásů oproti okolní omítce,
- stávající keramický obklad bude snímán, nikoliv otloukán pro maximální míru jeho opětovného použití. Původní obklad je součástí ochrany památkové podstaty objektu,
- původní osvětlovací tělesa sejmутá z podhledu portiku u vstupu (jihozápadní nároží) budou řádně uložena, odborně ošetřena a opětovně osazena na své místo. Je to součást památkové podstaty objektu,
- v rámci repase okenních výplní v kovových rámech – vstupní hala jihozápadní nároží, bude věnována max. pozornost uchování původního zasklení – strukturovaným sklem,
- vchodové dveře jako cenný prvek: hlavní vstup, boční vstup – jižní fasáda, vrata do průjezdu – západní fasáda, dřevěné, mědí oplechované budou řádně zabezpečeny proti poškození stavbou.

Zdůvodnění:

Uvedený objekt je dochovanou ukázkou vysoké kvality dobové architektury včetně výrazových a řemeslných prvků a detailů.“

Památkový katalog vedený odbornou organizací na webových stránkách uvádí k dotčené stavbě následující (citace v kurzívě): „Úřední budova z r. 1926 podle projektu Ladislava Machoně, s řadou zachovaných detailů ve stylu moderního dekorativismu a sochami zubrů od J. Horejce ve vstupní hale. Urbanisticky významná poloha na nároží nových ulic v místě bývalého městského opevnění.

POPIS

EXT: Budova na půdorysu L je zasazena na okraji historického jádra. Jednotlivé navazující hmoty budovy jsou sjednoceny úpravou fasády s převažujícím horizontálním členěním, podtrženým vysokým kamenným soklem a jednotnou zlatě okrovou barevností. Kancelářská část. záp. Průčelí je 1+8osá, vstupní partie 5osá, jižní křídlo má 22osou kancelářskou část, 4osý věžový rizalit a 7osou patrovou část, přiléhající ke vstupní hale. Křídla s kancelářemi mají kvádrový sokl ukončený římsou, v 1. a 2. patře souvislou plochu, členěnou do svislých segmentově prohloubených pásů s keramickým obkladem. Nejvyšší podlaží je odděleno širokým pásem mohutně vysazené římsy a jeho plochu pokrývají omítkové pásy na způsob rustiky. Všechna okna mají stejný výškově obdélný formát a členění do kříže, jednoduché omítkové šambrány, v přízemí zalamované do uší. Levá osa západního průčelí nad průjezdem je atypická, mírně ustupující z plochy průčelí. Okna jsou trojdílná s poutcem uprostřed, bez šambrán. Fasádu člení pouze římsy nad 1. a 3. patrem. Průjezd novodobě upraven, původní členění nedochováno, vrata nepůvodní, nehodnotná. Nárožní snížená partie objektu je provedena odlišně, vstup s předloženým schodištěm kryje portikus nesený sloupy na vysokých soklech. Původně zde byla průběžná parapetní zeď. Vstupní halu prosvětluje větší okna s drobným členěním. Vstupní dveře jsou dvoudílné, se dvěma obdélnými prosklenými výplněmi a mříží, oplechované asi mědí. V 1. patře jsou velká okna členěná 2x3 díly, lemovaná omítkovými šambránami se zdvojenými ušima. Atika nad 1. patrem ve formě souvislého parapetu rastrovaného obdélnými vložkami. Věžový rizalit přebírá členění ze sousedních fasád, poslední patro zdobí meziokenní pás. Atika s ozdobným obloučkovým motivem ukončuje průčelí s plochou střechou. V nároží rizalitu býval umístěn znak s plastikou Čs. lva. V provedení fasád jižního křídla je jedinou anomálií provedení vedlejšího vstupu v 7. a 8. ose zprava. Zde jsou dvoukřídlé oplechované dveře (měď?) s drobnými prosklenými čtvercovými tabulkami a mřížkou, nad nimi v patře 2 čtvercová okna, lemovaná šambránami s ušima. Široký vlys nad 1. patrem zdoben kosočtverci. Soustava valbových a sedlových střech, krytých měděným plechem. Dvůrek částečně zdlážděn a částečně pokryt vegetací.“

Dotčený orgán na základě vyjádření NPÚP a uvedených skutečností v popisu památkového katalogu konstatuje, že se jedná o mimořádně cenný objekt dokládající stavebně-historický vývoj v centru města Pardubic.

Podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu sdělil dotčený orgán skutečnost shromáždění potřebných podkladů písemností ze dne 6. 4. 2020 pod č.j. MmP 34567/2020 (doručeno téhož dne) a současně uvedl, že účastník má možnost před vydáním rozhodnutí v předmětné věci vyjádřit se k těmto podkladům i ke způsobu jejich zjištění a popřípadě navrhnout jejich doplnění. K tomu mu dotčený orgán určil lhůtu do 14. 4. 2020, kterou považuje za dostatečně přiměřenou. Dotčený orgán je vázán správními zásadami, v tomto případě především zásadou efektivit a hospodárnosti. Za účelem dodržení těchto zásad je proto správní orgán (dotčený) oprávněn určit účastníku správního řízení přiměřenou lhůtu k provedení úkonu, za současného splnění podmínek, že je provedení takového úkonu v řízení zapotřebí a nestanoví-li takovou lhůtu již zákon. Jelikož se nejedná o úkon ve smyslu ust. § 39 odst. 1 správního řádu (nutnost provedení úkonu účastníkem řízení), neprováděl stanovení lhůty direktivně dle tohoto právního ustanovení, tj. ve formě usnesení. Analogicky využití stanovení délky lhůty k možnému provedení úkonu není zákonně podloženo, proto dotčený orgán vymezil lhůtu přiměřenou, kterou rozumí nejméně takovou lhůtu, od níž lze podle obecných poznatků správního orgánu z praxe, jakož i vzhledem k povaze a kvalitě požadovaného úkonu spravedlivě očekávat, že bude k možnému provedení daných úkonů dostačující. Účastník uvedené zákonné možnosti ve stanovené lhůtě nevyužil.

Dotčený orgán posuzoval předloženou žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy a souladu se zájmy orgánů státní památkové péče a současně po jejich přezkoumání považuje podklady za dostatečné pro posouzení předmětu věci dle žádosti. Povinnost vlastníka kulturní památky vyžádat si předem k zamýšlené údržbě, opravě, rekonstrukci, restaurování nebo jiné úpravě kulturní památky nebo jejího prostředí vydání závazného stanoviska je stanovena ust. § 14 odst. 1 památkového zákona. Zájmy památkové péče jsou stanoveny právními a metodickými předpisy z oblasti státní památkové péče vydanými k zajištění zachování a ochrany věcí prohlášených za kulturní památky a podmínkami činnosti dle Výnosu MK ČR č.j.16417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987 o prohlášení historického jádra města Pardubic památkovou rezervací. Podle ust. § 14 odst. 3 památkového zákona příslušný orgán v závazném stanovisku vyjádří, zda požadované práce jsou z hlediska státní památkové péče přípustné a stanoví základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. Písemné vyjádření NPÚP jako odborné organizace státní památkové péče, k tomuto úkonu zmocněné ust. § 32 odst. 2 písm. f) památkového zákona, vyjadřuje odborné hledisko pro výkon a koordinaci odborné činnosti v oboru státní památkové péče. Vyjádření NPÚP je z tohoto pohledu doporučujícím, ale i negativním, stanoviskem pro posuzování věci dotčeným orgánem.

Základem a podstatou památkové péče je ochrana veřejného zájmu v této oblasti, tedy na zachování jeho hmotného kulturního dědictví, historicky vzniklých kulturních hodnotách tvořících součást prostředí života současné a budoucí společnosti k ochraně nejenom památkového fondu, ale i potenciálu. Při ochraně, uchovávání, poznávání a zprostředkování památkového fondu je povinna veřejná správa (dotčený orgán) činit taková opatření, aby nedocházelo k neodůvodněným ztrátám památkových hodnot nebo samotných prvků památkového fondu, aby byly poznatky předávány široké laické i odborné veřejnosti. Ochrana veřejného zájmu je hlavní prioritou dotčených orgánů, kdy příslušný dotčený orgán státní památkové péče má za povinnost uchovávat pro budoucí generace

urbanistická a architektonická díla kulturního dědictví, jakož historické, umělecké a stavebně technické a taktéž podporovat a zlepšovat městská prostředí v historických intencích a taktéž i interiérové prostory.

V rámci stavebních záměrů na nemovitých kulturních památkách v MPR Pardubice se dotčený orgán ve smyslu metodik, výkladů, jednotlivých úvah a rozborů požadovaných záměrů snaží historizující prostředí rehabilitovat a vrátit k původní koncepci. Je však nutné apelovat na vývoj staveb (konstrukčně i materiálově) a jejich prostředí, do kterých se záměr umísťuje včetně posouzení jeho charakteru a způsobu využití. Dotčený orgán k věci poukazuje na skutečnost historicky a kulturně cenného objektu, který je nemovitou kulturní památkou v samotném centru MPR Pardubice, proto je nutné jakékoliv stavební práce podřídit této skutečnosti, z čehož vyplývá obsah podmínek stanovených ve výrokové části tohoto závazného stanoviska.

Při posuzování věci dotčený orgán zkonstatoval skutečnost vydání závazného stanoviska dotčeného orgánu v obdobném záměru, a to pod č.j. MmP 66944/2017 ze dne 27. 11. 2017 ve věci opravy jižní a západní fasády předmětného objektu. Dotčený orgán podle předloženého průzkumu přídržnosti obkladů k podkladu stanovil podmínky pro možnou realizaci záměru v tomto rozsahu (citace v kurzívě):

„- Veškeré keramické obklady budou opatrně sejmuty a odborně očištěny (proti poškození např. mírnou tlakovou vodou), aby mohly být opětovně osazeny (původní barevné „chaotické“ osazení obkladů je nutné řádně zdokumentovat, aby při jejich opětovném osazení nedocházelo k tvorbě vzorů). Spáry obkladů budou provedeny v obdobné hmotě, jako je stávající.

- Opravu podkladů obkladů je nutné provést vápennou nastavenou omítkou při zachování shodného prolomení plochy fasády.

- Uvolněné vápenné štukové omítky, především na ploše a korunní římse, budou klasicky tradičně opraveny vápennou štukovou omítkou při dodržení ostrých profilací původního řešení aktivních prvků podle šablony.

- Fasádní nátěr bude difúzní – paropropustný, nejlépe ve vápenném systému s příměsí disperzní emulze v pojivu do 3 %, eventuálně v systému silikátovém, na podkladě chemického rozboru stávajícího nátěru, v barevnosti jako je stávající.

- Odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky vykonává dle ust. § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích (dále jen NPÚP), který je oprávněn při realizaci uplatňovat náměty a připomínky ke zvýšení kvality prováděných prací. S příslušným pracovníkem NPÚP musí být konzultován postup prací a včas projednány veškeré odborné a problémové záležitosti. Za tímto účelem budou svolávány pravidelné kontrolní dny, a to jak před zahájením stavby, tak v průběhu realizace záměru.“

Na kompletní opravu a repasi oken objektů Pardubického kraje – objektu čp. 12 na nám. Republiky, čp. 127 v ul. Jahnova a čp. 124 a 125 na Komenského nám. v Pardubicích vydal dotčený orgán kladné závazné stanovisko pod č.j. MmP 70375/2018 ze dne 24. 9. 2018, v němž stanovil následující podmínky (citace v kurzívě):

„- Původní dřevěná špaletová okna budou odborně klasicky repasována s eventuální náhradou dožilých prvků dle původního řešení včetně dodržení profilací.

- U oken s chybějící okapnicí bude tato doplněna dle původního řešení – tedy okapnice dřevěná. Ve styku křídel s rámem bude doplněno těsnění.

- Po nutném dotmelení a citlivém přebroušení bude obnoven stávající nátěr (původně barva olejová nebo olejovo-fermežová).

- *Poškozené původní kování (kličky, zarážky atd.) bude odborně opraveno jako součást památky.*

Dotčený orgán je vázán základními zásadami správního řízení, kdy v tomto případě s ohledem na výše uvedenou skutečnost vydání obdobných závazných stanovisek pro dotčený objekt, proto se ve smyslu zásady legitimního očekávání a materiální pravdy o ně při posuzování předmětu věci opíral. Současně ve smyslu ust. § 4 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen stavební zákon), je dotčený orgán vázán svým předchozím závazným stanoviskem, pokud nevznikly nově zjištěné a doložené skutečnosti, které nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně mění podmínky. Z hlediska jmenovaných skutečností dotčený orgán věc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu hodnotil a zjistil, že žádné nově zjištěné a doložené skutečnosti měnící podmínky pro rozhodování ve věci neshledal.

Dotčený orgán dospěl k názoru, že požadované stavební úpravy lze z hlediska státní památkové péče při dodržení podmínek uvedených ve výrokové části tohoto závazného stanoviska považovat za přínosné. Podmínky ve výroku jsou standardním nástrojem péče o kulturní památky, stanovená v zájmu ochrany původních konstrukcí a souhrnné památkové hodnoty objektu při vlastní realizaci záměru. K závěru vyřčenému ve výroku vedly dotčený orgán níže uvedené skutečnosti, rozbor a analýzy.

Jak je výše uvedeno, na základě průzkumu v r. 2017 byla konstatována nesoudržnost keramických obkladů na fasádě předmětného objektu, na kteroužto podstatu dotčený orgán vydal kladné závazné stanovisko. Toto stanovisko lze chápat jako přípravné pro provedení řádné dokumentace, která je nyní dotčeným orgánem posuzována, a lze je tedy považovat za zkonsumované, proto byly podmínky předchozího závazného stanoviska převzaty do výrokové části tohoto závazného stanoviska.

Závazné stanovisko z r. 2018 na kompletní opravu a repasi oken celku administrativních budov ve vlastnictví Pardubického kraje nepovažuje dotčený orgán za zkonsumované, jelikož se dotýká dalších objektů, které nejsou podanou žádostí dotčeny. Současně dotčený orgán konstatuje, že se nejedná o zásadu litispendence, protože rozsah a obsah posuzovaných žádostí není totožný, přesto podmínky v něm stanovené převzal do výrokové části tohoto závazného stanoviska.

Požadavkem vlastníka stavby je kompletní rehabilitace uliční jižní a západní fasády včetně výplní otvorů. Předložená dokumentace navrhuje sejmutí stávajících keramických obkladů a jejich opětovné využití na západní, kratší, fasádě. Jelikož se dá předpokládat, byť je podklad nesoudržný, poměrně vysoká ztráta keramických obkladů většinou drží díky tvrdé spárovací hmotě, bude na západní fasádu osazena původní keramické obklady. Pokud by se dochovala větší část obkladů, která by byla schopná pokrýt celou jižní fasádu, byl by dotčený orgán raději. V případě realizace pouze jižní fasády s původními keramickými obklady, bude zbytek obkladů bezpečně uložen pro případné budoucí opravy fasády. Obklady budou uloženy tak, aby se nepoškodily či jinak nedegradovala pohledová povrchová úprava a jejich hrany.

Nové keramické obklady musí plně respektovat materiálové řešení včetně způsobu barevnosti, tvaru a rozměrů a nebudou kombinovány na jedné fasádě s původními obklady, aby nedošlo k pohledové změně.

Spárovací hmota včetně dilatačních podélných spár obkladových vrstev bude v barevnosti stávajících spár. Dilatační podélná spára bude max. o 2 mm širší než ostatní spáry, aby se pohledově neuplatňovala a nerušila tak dojem nově obložené fasády.

Oprava podkladů obkladů bude provedena vápennou nastavenou omítkou při zachování shodného prolomení plochy obložené fasády pro zachování původního řešení fasády, a to včetně profilací říms, šambrán oken apod. Uvolněné vápenné štukové omítky, především na ploše a korunní římse, budou klasicky tradičně opraveny vápennou štukovou omítkou při dodržení ostrých profilací původního řešení aktivních prvků podle šablony. V rámci oprav říms se doporučuje opětovně prozkoumat četnost dilatačních spár, které budou bohužel pohledově vnímatelné, čímž omezí vnímání fasády a její tektoniky.

Dá se předpokládat, že bude stávající fasádní nátěr v celém rozsahu odstraněn. V tomto případě bude nový fasádní nátěr difúzní – paropropustný, nejlépe ve vápenném systému s příměsí disperzní emulze v pojivu do 3 %, eventuálně v systému silikátovém. Pokud nebude nátěr kompletně odstraněn, je nutné provést chemický rozbor stávajícího nátěru, aby nový nátěr s ním byl chemicky slučitelný, aby nedocházelo k následnému opadávání nátěru nebo vytvoření barevných rozdílů. Navržená hydrofobizace v pásech nad římsami a parapety se nedoporučuje kvůli nízké paropropustnosti, lze ji však realizovat pouze za předpokladu stejné optické reflexe dotčených pásů oproti okolní omítkce. Pod nepropustným nátěrem bude omítka trpět a díky klimatickým vlivům bude postupně, poměrně rychle, degradovat a opadávat.

Omítkový podhled v portiku trpí zatékáním dešťových vod ze střechy okolo dešťového svodu. Před opravou fasády je proto nutné závadu zatékání odstranit, aby nebyla nová fasáda zbytečně dešťovými vodami poškozována.

Původní osvětlovací kulatá tělesa na mosazných nožkách v podhledu portiku u vstupu jsou uměleckým dílem dotvářejícím dekorativní architekturu objektu, proto budou sejmutá proti poškození, řádně uložena, odborně ošetřena včetně obnovy barevnosti a po výmalbě opětovně osazena na své místo.

Repanse okenních výplní v kovových rámech (vstupní hala jihozápadní nároží) bude věnována max. pozornost uchování původního zasklení strukturovaným sklem. Původní dřevěná špaletová okna budou odborně klasicky repasována s eventuální náhradou dožilých prvků dle původního řešení včetně dodržení profilací. U oken s chybějící okapnicí bude tato doplněna dle původního řešení – tedy okapnice dřevěná. Ve styku křídel s rámem bude doplněno těsnění. Po nutném dotmelení a citlivém přebroušení bude obnoven stávající nátěr (původně barva olejová nebo olejovo-fermežová). Poškozené původní kování (klíčky, zarážky atd.) bude odborně opraveno jako součást památky. Tyto výplně jsou součástí památkové hodnoty, proto je nutné k nim tak přistupovat při zachování původního řešení a způsobu zpracování, aby nedošlo ke zbytečné ztrátě památkové hodnoty objektu jako celku.

Před zahájením prací budou veškeré prvky a součásti fasády (kamenné prvky, vchodové dveře hlavního vstupu a bočního vstupu, vrata do průjezdu) řádně zakryty po celou dobu stavebních a udržovacích prací, aby nedošlo k jejich poškození či znečištění. Restaurování kamenného soklu, které není součástí tohoto závazného stanoviska, je nutné zkoordinovat s průběhem prací na fasádě tak, aby nově restaurované kamenné prvky nebyly pracemi na fasádě znehodnoceny.

Odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky vykonává dle ust. § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona NPÚP, který je oprávněn při realizaci uplatňovat náměty a připomínky ke zvýšení kvality prováděných prací. S příslušným pracovníkem NPÚP musí být konzultován postup prací a včas projednány veškeré odborné a problémové záležitosti. Za tímto účelem budou svolávány pravidelné kontrolní dny, a to jak před zahájením stavby, tak v průběhu realizace záměru.

Nesplněním podmínek stanovených ve výrokové části by mohlo dojít k dramatickému snížení památkové hodnoty předmětného kvalitního nárožního objektu v centru MPR Pardubice.

Po posouzení věci ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu na základě správních zásad, především zásady legitimního očekávání a zásady materiální pravdy, a významu ust. § 50 správního řádu a následujících (podklady pro vydání rozhodnutí), dotčený orgán věc hodnotil a po analýze problematiky věci s ohledem na ochranu veřejného zájmu a přihlédnutím k dalším oblastem ochrany a požadavkům potřeb areálu dospěl dotčený orgán k závěru ve smyslu výroku tohoto závazného stanoviska.

Na základě výkladů právních předpisů a judikatur, je nutné považovat kompletní obsah tohoto závazného stanoviska za právně závazný, nikoliv pouze jeho výrokovou část.

Poučení:

Toto závazné stanovisko není ve smyslu ust. § 44a památkového zákona samostatným rozhodnutím ve správním řízení, proto se nelze proti němu samostatně odvolat. Odvolání je přípustné až proti rozhodnutí stavebního úřadu podmíněnému tímto závazným stanoviskem (ust. § 149 správního řádu).

Zdeněk Tobiaš, v. r.

referent státní památkové péče

otisk úředního razítka"
MAGISTRÁT MĚSTA PARDUBICE
Odbor správních agend
530 21 PARDUBICE
-14-

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích, Přihrádek 5, 531 16 Pardubice